

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravištvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 6. februarja 1915.

Št. 11.

Za naše pohabljenе vojake.

Vojna povzročila, da se mnogi hrabri koroški sinovi, ki so se junaško borili za cesarja in domovino na bojišču slave, vračajo v domovino kot invalidi. Že sedaj je število takih, ki jih je zadela ta usoda, zelo veliko in vzbuja v srcih vseh iskreno željo, pomagati.

Ravno tedaj, če je izgubil kateri kak ud ali dele udov je mogoče pomagati s primernimi nadomestili ali aparati, ortopedičnimi čevlji itd. in ranjenim položaj tako olajšati. Tudi izguba enega očesa, zobov, nosu itd. lahko člane gotovih stanov tako oškoduje, da ne morejo več izpolnovati svojega poklica. V takih slučajih je mogoče ohraniti posameznika njegovemu poklicu, mnogokrat rešiti mu njegovo existenco, če se jim nabavijo primerna nadomestila.

Pač se trudi armadna uprava, da priskrbi invalidom primerne aparate in nadomestila; naravno pa imajo ti izdatki svoje meje, ker so dobre proteze drage. Kjer se da pomagati le s kompliciranimi in dragimi aparati, mora priskočiti na pomoč privatna dobrotelost.

Zaupajoč na že tolikokrat dokazano požrtvovalno milosrčnost koroškega prebivalstva, se obračam nanj s prisrčno prošnjo, da prispeva k ustanovi zaklada, iz katerega se bodo za naše koroške vojake nabavljala taka nadomestila in ortopedični aparati in se dajali prispevki k nabavnim stroškom, ki jih bo imela armadna uprava; le tako bo mogoče oskrbeti dragocena, pa za dotične za izvrševanje njihovega poklica potrebna nadomestila in aparate.

Prispevki za ta namen se sprejemajo v uredništvu »Mira« in pri deželni vladi (računski nadsvetnik pl. Plachki).

Luci baronica Fries-Skene, načelnica deželnega in gospejnega pomožnega društva za Rdeči križ na Koroškem.

Z bojišč.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. svečana. Uradno se razglša: 1. svečana 1915 opoldne: V Rusko Poljski in zapadni Galiciji so se vršili včeraj živahni boji. Povečini jasno vreme je dalo za povod mnogoštevilnim poizvedovalnim bojem in praskam, v katerih so se v nekaterih krajih dosegli krajevni uspehi.

Splošen položaj v Karpatih je od zadnjih dogodkov neizpremenjen.

Novi ruski napadi zapadno od Lupkovega sedla so bili odbiti. V nekem boju na gozdnem gorovju je sovražnik izgubil 5 častnikov, 800 mož, ki smo jih ujeli, dva topova in dve strojni puški.

V Bukovini se ni nič bistvenega zgodilo.

Na južnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Položaj na bojiščih.

Z bojišč zadnji čas ni posebno važnih poročil. Človek dobi utis, da se vse države pripravljajo za večje akcije na spomlad, ker jih za večje akcije sedaj ovirajo mraz, sneg in led ter slabe ceste. Zdi se, da je temeljavnejša diplomacija; uspehi diplomatov pa so javnosti bolj prikriti, kakor dogodki na bojiščih, in vesti, ki prihajajo v javnost, si čestokrat nasprotujejo, ali pa so take, da jim nihče, ki količkaj pozna svetovni položaj, ne more verjeti.

Najvažnejši dogodki na bojišču so se zadnji čas vršili v Karpatih, kolikor je mogoče razsoditi po uradnih razglasih. V Karpatih je naša armada napravila močan sunek zoper utrjene ruske postojanke in je Ruse deloma potisnila precej daleč preko

karpatskih višin v Galicijo. Zasebna poročila pravijo, da so se v teh bojih zopet izkazali slovenski fantje.

Rusi, ki so se tako hitro umikali, da so v teh bojih izgubili 10.000 mož ujetnikov, so kajpak dobili ojačenja in so poizkusili s protinapadi zapadno od Lupkovega sedla, o katerih pravi uradno poročilo, da so bili odbiti.

Hudi boji na nož in s topovi se bijejo venomer ob Ravki v smeri proti Varšavi. Rusi so tam tako utrjeni, da je za Nemce napadanje zelo težavno.

Južno od Mlave v smeri proti Varšavi so Nemci poročali o manjšem uspešnem sunku.

V vzhodni Prusiji se nadaljujejo precej hudi boji; kako da se ti boji razvijajo, uradna poročila zaenkrat še ne poročajo.

Na francoskem bojišču se vršijo nadalje boji za okope, le v Alzaciji, kjer so se Nemci izbornu utrdili, so boji večje važnosti in hujši.

Na jugu, kjer je sedaj vsled snega in vode teren zelo neugoden, se niso poročale še nobene važne akcije, ampak je položaj zaenkrat še neizpremenjen.

Položaj na Francoskem.

Kdo bo začel z ofenzivo?

Amsterdam, 1. svečana. Kdaj in kako da se bo začela prihodnja ofenziva (napadanje), o tem vojskovodje naših sovražnikov niso edini; le da jo bodo začeli Nemci, se jim zdi verjetno. General French (angleški poveljnik) se zanaša na močne postojanke pri Soissonsu.

Znani vojaški sotrudnik lista »Times«, polkovnik Repington, meni, da bo Nemčija v kratkem nadomestila svoje najboljše čete z manj izurjenimi in bo postavila prve na eni ali več krajev fronte, da podvzame odločilen napad, preden bodo armade zaveznikov docela zbrane in preden bi mogli letni

Podlistek.

Tekom leta.

(Povest, spisal Jos. Stariha.)

III.

Kako hite dnevi počitniški, nobena voda ne tako hitro, samo še z vetrom bi jih primerjal, ki se lovi po gozdu od drevesa do drevesa in izgine naenkrat za daljno goro. Preden se človek zave, že je ob dan in ob teden. Tudi Francelj in Minka sta se nemalo zavzela, ko sta hipoma zaznala, da je napočil že zadnji večer njiju božičnih počitnic, večer novega leta. V teh dneh so si imeli vsi toliko povedati, po večkrat so bili preresetali že razne dogodke, nešteto se že zaglobili v sanje o lepi bodočnosti, a vendar se je nocoj vsem zdelo, da so še marsikaj pozabili, marsikaj lepega, da, morda celo najpotrebnejše in najvažnejše. Obiskali so bili vse sorodnike in znanca v teh dneh, celo druge ljudi, ki jim niso bili toliko pri srcu. Zlasti Francelj je bil čez dan pomalem doma in čestokrat ga je pri njegovih posestih in pohodih spremljal oče, ki je bil silno ponosen na svojega silno čvrstega in krepkega sina vojaka.

»Pravega korenjaka si vzgojil, Bukovec,« so rekli drugi očetje. »Kmalu ti bo pomagal.«

In Bukovec je ob takšnih besedah vedno dvignil že nekoliko vpognjeno glavo in iz očesa mu je sijala sreča in zadovoljstvo.

»Je že, je že,« je odgovarjal, »do zdaj mu ne morem ničesar očitati. Z božjo pomočjo že pojde, pojde.«

»In pa še kako pojde, ej, srečo imaš in pamet, mi je nimamo takšne. Saj sem dejal, da bi bil študiral tudi naš, pa mati ga ni hotela pustiti od sebe, še dandanašji se ji mora držati krila, sicer je joj.«

»Predobro se jim godi doma, tvojim, sosed,« je odgovoril Bukovec. »Premožen si, ničesar jim ne manjka in tako je težko zapustiti dom in iti v mesto, kjer je pač treba včasih tudi nekoliko postradati poleg drugih nevšečnosti. Pa brez zamere, sosed.«

»Kaj bi zameril, Bukovec, pametno govoriš. No, z Bogom, Francelj, saj nas boš menda tudi pozneje včasih še pogledal, ko boš velik gospod, kaj ne? Menda ti ne bomo premajhni tistikrat, kakor so premajhni vsi vaščani iz sosednje vasi Tirolcovemu Tone-tu. Dokler je ribal klopi po mestnih šolah, je vedel za vsak prag in za vsako roko, ki ni bila preveč stisnjena. Oj, prositi je znal, obljubovati in se laskati, dokler se niso možnjički odprli. Ko bi ti, Francelj, vedel, koliko je dobil, koliko so mu ljudje izdali, bi se čudil. Saj od doma ni imel ničesar, samo tuji žulji so ga izštudirali. Ko je postal gospod, pravijo, da bo advokat kali, jim je vsem pokazal fige. Še pogleda nobenega,

kvečjemu čaka, da bi se mu prejšnji dobrotniki odkrivali, kadar pride pogledat domov. To pač ni lepo, Francelj, takšnemu bi jaz pljunil k nogam. Z Bogom!«

Takšni in enaki pogovori so se vrstili pri različnih obiskih, semtertja se je pač nalletelo na nekaj nevoščljivosti, a večina je bila toliko poštena, da je Bukovcu privoščila iz srca vso srečo . . .

Nocoj torej, na novega leta večer 1914, je sedela mala Bukovčeva družina doma, in zopet v delavnici očetovi, kjer se je sedelo najprijetneje. Različno mizarско orodje, ki je stalo v najlepšem redu po policah in kotih, ali ki je viselo na stenah ali od stropa, je svedočilo o resnem trudu in medtedenskem delu, pa je tudi pričalo, da je nedeljski in prazniški počitek Bukovčev v polni meri zaslužen. Ko se jutri zopet jedva zavsita nad gorami, bo že zopet zapela žaga svojo veselo pesem, bo pritegnil ostri oblič po raskavem lesu in bo nabijalo kladivo, da se bo ta koncert razlegal na vse štiri vetrove ter budil zaspance in klical lenuhe izpod odeje. Kadar nekega delavnega dne ne boste slišali teh znanih glasov in bo zastonj pel in klical petelin na Bukovčevem dvorišču, tedaj bodite prepričani, da se je zgodilo nekaj posebnega, tedaj se prekrižajte in vzdihnite: »Bog mu daj dobro, Bukovcu, večna luč naj mu sveti!« Zakaj, tedaj bo hočila smrt po hiši, in pred njo in za njo bo velika žalost. Sredi nizke sobe bo stal črn oder in na njem bo ležal Bukovec trd in

čas na vzhodu in priprave druge države, ki bi nehale biti nevtralne, spraviti Nemčijo v težaven položaj. Kritiki lista »Times« pričakuje prihodnji nemški napad med Arras in Oise v svečanu ali sušcu. Zavezniki, pravi, lahko mirno čakajo, ker da so na to pripravljani. Pozdravili da bi celo nemško ofenzivo. Kdaj da pride na vrsto od Joffra dne 17. decembra napovedana ofenziva zaveznikov, se jim že ne zdi več vredno razpravljati.

Francoska sodba.

Haag, 1. svečana. V nekem vojaškem pregledu o zadnjih bojih piše »Echo de Paris«: Dogodki zadnjih dni dokazujejo, da sovražnikovi sunki, podvzeti z velikimi žrtvami, niso imeli vedno uspeha kakor pri Soissonsu. Hudim bojem pri La Bassée sicer niso sledile koncentracije (zbiranje) čet v enaki meri kakor pri Soissonsu, pa vendar se kar vnaprej čuti zelo močan pritisk nemške bojne vrste na našo celo črto; Nemci pač dobro vedo, da dobijo počasi važna opirališča in sredstva, če pomaknejo svojo fronto naprej, kakor če zavzamejo mesta Amiens, Compiègne, Soissons, Reims in Chalons. Tudi si v Argonih vedno bolj prizadevajo, da bi prodrli proti Clermont; tako bi nevarno obkoljevanje Verduna postalo zopet malo ožje. Važna reč je torej na tehtnici, in čas je bil, da je Angleška vendar poslala večja ojačenja, ki se naj do konca marca zvišajo na 600.000 do 700.000 mož. To vojaško premissljevanje v »Echo de Paris« se konča z besedami: Kakor je opravičeno naše zaupanje za ugoden nadaljni razvoj, vendar bi bilo iz več razlogov napačno, da bi se zavoljo angleških ojačenj udajali prevelikim upom, ker imamo opraviti z zelo zmognim in trdovratnim sovražnikom.

Boj za Egipt.

Rim, 1. svečana. Angleške čete v Egiptu znašajo po »Giornale d'Italia« 180.000 mož prve in 100.000 mož druge linije.

Blokada Angleške?

Rotterdam, 1. svečana. Londonske »News« konstatirajo v svojem tedenskem pregledu, da se je splošna blokada Angleške po nemških podmorskih čolnih že začela.

Tsingtau — vojna luka.

Kodan, 1. svečana. Petrograjska »Novoje Vremja« poroča, da je Mikado z odlokom določil Tsingtau za drugo vojno luko japonske mornarice.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem?

Brusel, 1. svečana. Iz Londona se poroča: Novi kronski svet pod kraljevim predsedstvom je razpravljal o vprašanju vojaške dolžnosti. Sklep ni znan, vendar se

miren, utrujen od dolgega dela in se ne bo več zbudil . . .

Nekaj čudnega je ležalo tisti večer v zraku, nekaj težkega in neumljivega. Le počasi je tekla beseda, prisiljeni so bili pogovori od začetka. Bukovec je bil videti zamišljen, čestokrat se je zakrknil vase in umolknil.

Na mizi je stala skromna večerja, nekoliko prašičje pečenke s krompirjem in hleb maslenega kruha. Tudi steklenica vina za slovo, da se poplaknejo težke misli. Viseča svetiljka od stropa je le nejasno razsvetljevala velik prostor in nje medla luč je precej pripomogla k otožnemu razpoloženju. Pa sčasoma so se vendar razpodili temni oblaki in posijalo je nekoliko solčnih žarkov na te obraze, da so se razsvetlili.

»Govoril sem že s Klančarjem, ob sedmih zjutraj bo pripravljen voz, da vaju potegne do kolodvora. Preblatna in preslaba je pot, da bi hodila peš, posebno ker imata vsak nekaj nositi,« je opomnil Bukovec.

»Ni bilo potrebno, oče, teh par ur bi bila tudi lahko prehodila, kaj ne Minka?« pravi Francelj.

Minka pokima.

»Pa je vendar tako. Kar bi prihranila na voznini, bi si poškodovala obleko in povrhu bi prišla še malo čedna v mesto,« pristavi mati. »V takšnih okoliščinah ni na mestu prevelika štedljivost.«

»Tudi to je res,« pripomni Francelj. »Najbolj me oslabovolji, kadar moram biti umazan in takšen priti med ljudi. Pa včasih se ne dá pomagati, zlasti pri vojnikih

utrjuje mnenje, da si hoče dati vlada od parlamenta dovoljenje, da sme odrediti prisilno vpoklicanje vseh za boj sposobnih državljanov, če bi Angleški grozila invazija (vpad).

Angleži priznavajo izgube pri Helgolandu.

Angleški poslanik v Rimu je o angleških izgubah v pomorski bitki pri Helgolandu podal sledečo izjavo: Tajništvu angleške admiralitete poroča, da so se vrnile v luko vse angleške ladje, ki so se udeležile zadnjega boja v Severnem morju. Nekateri oddelki križarke »Lion« so se napolnili z vodo, ker jo je pod vodno črto zadela granata, in poškodovan je bil tudi en torpedolovec. Poprave obeh ladij se lahko v najkrajšem času izvršijo. Število na mrtvih in ranjenih znaša: En častnik in 30 mož mrtvih, trije častniki in 26 mož ranjenih.

Angleška pomaga Srbiji?

»Frankfurter Zeitung« poroča: Atenski list »Estia« poroča iz baje zanesljivega vira, da se bode v kratkem v Baru izkrcalo 80.000 in 50.000 angleških in indijskih čet, ki pridejo iz Egipta na pomoč Srbiji.

General Pau poveljnik rusko-poljskih čet?

Berolin. Iz Genfa se poroča na temelju nekega besačonskega poročila, da ni general Pau zaradi tega šel v Rusijo, da velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču izroči red, podeljen od predsednika Poincare, ampak zaradi tega, da prevzame vrhovno poveljstvo čet na Rusko-Poljskem. (To poročilo je treba sprejeti z veliko rezervno. Op. ured.)

Municija za Srbijo.

Sofija, 1. februarja. Po nekem poročilu so se tam zopet peljali mimo trije ruski parniki in tri tovorne ladje z municijo in živili, namenjeni v srbske podonavske luke.

Dnevne novice in dopisi.

Intronizacija novega škofa krškega dr. Adama Hefterja v nedeljo, dne 14. t. m. se vrši ob 9. uri dopoldne v stolni cerkvi sv. Petra in Pavla v Celovcu. Prevzvišeni se pripelje z Dunaja ter ga sprejmeta na kolodvoru v Celovcu mil. g. stolni prošt in kapitelški vikar Gvidon Bittner in kn.-šk. kancelar mil. g. dr. Jan. Quitt; s kolodvora se pelje prevzvišeni naravnost v stolno cerkev, kjer ga ob tri četrt na devet pri vходу počaka duhovščina, nakar se izvrši intronizacija.

Dr. Körber — skupni finančni ministar. V nedeljo, dne 1. svečana, je bil gospod dr. Körber od cesarja sprejet v avdienci. Nje-

ne. Prve dni, ko so nas podili po dežju in blatu, da je vse škropilo in curljalo od nas, sem bil silno nesrečen, ko smo takšni prikoraljali zopet v mesto. No, sedaj sem se nekoliko privadil, pa vendar še vedno pazim, da se kolikor mogoče hitro zopet prelevim. Boj Bor kaj bi šele bilo, ako bi nastala vojska, ako bi moral biti v eni in isti obleki kar po cele tedne in mesece, res, ne morem si misliti, kako bi prestal.«

»Vojska?« vpraša Bukovec skoro tiho in kakor bi govoril sam zase.

Vsi se prestrašeno ozrejo, slišati je bilo, kakor bi iz vseh kotov v delavnici vpraševali komaj slišni glasovi in govorili za Bukovcem:

»Vojska? . . . Vojska? . . . Vojska? . . .«

In nastala je nekoliko hipov tišina. Nihče si ni upal drugemu pogledati v obraz.

»Bodimo nekoliko veselejši,« izpregovori čez dolgo Bukovec. »Prvi dan leta je, upajmo, da nam ne prinese preveč hudega v poznejših dneh. Prestali smo predlansko, dvanajsto leto v miru, dasi so se kopičili preteči oblaki na nebu, zato lahko upamo, da nas ne zadene tako hitro ta šiba božja. In na to upanje in na srečno bodočnost napijmo!«

»Bog usliši prošnjo,« pravi mati in vsi trčijo z očetom, da so čaše veselo oživele in zazvene . . .

»Kdaj se torej zopet vidimo doma?« vpraša nato mati.

»Jaz pridem vsekakor za Veliko noč,« odgovori Minka.

govo imenovanje za skupnega finančnega ministra namestu odstopivšega dr. vit. pl. Bilinskega se vsak čas pričakuje.

Bilinski pred demisijo. Pod tem naslovom piše »Neues Wiener Tagblatt«: Od odstopa grofa Berchtolda sem se v političnih krogih, tudi v provinciji, govori o krizah, ki se dotikajo skupnega finančnega ministrstva. Od poučene strani nam poročajo, da je v resnici smatrati izpremembo v skupnem ministrstvu skoro kot gotovo. Kdaj da pade odločitev, pa še ni določeno. Dogodek more nastopiti v bližnjih dneh, istotako pa obstoji možnost, da se stvar zavleče. Kot naslednik viteza Bilinskega se imenujejo bivši avstrijski ministrski predsednik Ernest Körber in še nekateri drugi parlamentarci iz gosposke zbornice. Gospod Körber pa je izjavil včeraj več osebam, da ž njim se ni še govorilo. Zasedenje mesta skupnega finančnega ministrstva spada izključno v delokrog ministrstva za vnanje stvari. Novi minister za vnanje stvari, baron Burian, ki se je predvčerajšnjim iz nemškega glavnega stana povrnil semkaj, ni dosedaj — kakor se nam zatrjuje — govoril z gospodom Körberjem. Vse govornice o izpremembah v drugih ministrstvih spadajo v območje domnevanj, kakor se po naravi stvari pojavljajo ob vsaki ministrski izpremembi, ne pa da bi jim bilo pripisovati kako avtentičnost.

Za poljskega ministra-rojaka je imenovan sekcijski načelnik dr. Zdzislaw pl. Moravski Dzierzykraj.

Princ Hohenlohe — načelnik najvišjega računskega dvora. Za načelnika najvišjega računskega dvora je imenovan tržaški namestnik princ Konrad Hohenlohe. Tržaško namestništvo je s tem izgubilo velikega moža, ki je svojo težavno nalogo popolnoma razumel.

Marogasti legar na Koroškem. Zdravstveni oddelek deželne vlade poroča, da so se od 24. do 30. januarja pojavili slučajji marogastega legarja na Koroškem le v taborišču rusinskih beguncev v Volšpergu. Tam je obolelo 51 oseb in pet jih je na tej bolezni umrlo.

Drsališče na Vrbskem jezeru je v enem delu jezera že dovoljeno uporabljati.

Smrtna kosa. V Velikovcu je umrl tamnošnji bivši župan in svečar g. Janez Zech-

»Jaz pa skoro gotovo ne bom mogel, ker bi tiste dni rad napravil malo potovanje v Prago z nekaterimi svojimi tovariši. O Binokostih potem je premalo prostega, vidimo se torej šele na jesen, ko že slečem vojaško suknjo. In tedaj nastopijo lepši časi in dolgo bomo skupaj.«

Pozabljeno je bilo vse drugo sedaj, vsa družina se je zopet vdala veselemu brezskrbstvu, zakaj najbližja bodočnost se jim je kazala v lepih sinjih barvah, se je smejala in lesketala. Pozno je že bilo, ko so se razšli in ko je stala skrbna mati še pri Franceljnovi in Minkini postelji ter položila svojo desnico na njuno čelo, na ustna in na prsi, kakor v onih davnih časih, ko ju je spravljal še vsak večer sama k počitku.

»V imenu očeta . . . in Sina . . . in sv. Duha . . .«

Odšla je po prstih, na vratih se je še enkrat ozrla . . .

Drugo jutro na vse zgodaj je Klančarjeva koblica, stara in suha, potegnila voz izpred hiše. Skrbno zavita sta sedela na njem Minka in Francelj in mahaje z roko se poslavljal od očetove hiše.

Bukovec in mati sta še dolgo stala sredi pota in zrla za vozom. Še ko je izginil za ovinkom in ko se je čul samo še ropot koles, sta stala nekoliko hipov . . .

Nad okolico se je spenjalo vedro nebo, obetal se je najlepši dan, a v Bukovčevi delavnici je zapela žaga, se je oglasil oblič in kladivo, in začel se je zopet znani veseli vsakdanji koncert . . .

(Dalje sledi.)

ner. Bil je poštenjak. N. v m. p.! — V Celovcu je umrl dne 1. t. m. umetniški risar tiskarne sv. Jožefa g. Rudolf Fenzl, star 48 let. — V Prevaljah je umrl premogovski blagajnik in računski vodja g. Gustav Břekoupil, star 66 let.

Iz ruskega ujetništva ušel. Po poročilu c. in kr. poslaništva v Washingtonu je pobegnil iz ruskega ujetništva v Sibiriji poročnik Ludovik Zagoričnik od dpp. št. 4 in je došel v Peking.

Feldmaršallajtnant Lavriča, ki je pri deljen trdnjavskemu poveljstvu v Krakovu, je zadel hud udarec. »Slov. Narodu« se poroča namreč iz Krakova: Dne 24. januarja je umrl junaški sin feldmaršallajtnanta Lavriča, Karel, ki je bil dne 3. septembra odlikovan s cesarsko kolajno za hrabro vedenje pred sovražnikom, v cvetu mladosti, star 21 let; po kratki, mučni bolezni je izdihnil svojo blago dušo v naročju svojega očeta v Milayczycah na Ruskem Poljskem. Položili so ga k večnemu početku v smrekovem gaju v tistem parku veteranske gospe Trzebinske. — Tudi starejši sin g. feldmaršallajtnanta Lavriča, Alfred, stotnik generalnega štaba, ki se je odlikoval s svojim junaštvom ob Drini in ob Lješnici, se bori s smrtjo. Obolje je na legarju, ki ga je našel na južnem bojišču.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v novem, s 1. oktobrom 1914 pričetim poslovnim letom do danes darovali: 50 K: Mestno županstvo v Kranju; 30 K: Okrajni odbor v Šmarju p. J.; 25 K: dr. Josip Stare, fin. prok. adj. v pok. v Ljubljani; po 20 K: Oton Ploj, notar v Črnomlju; okrajni zastop v Laškem trgu in Fr. Dukič, dvorni svetnik na Dunaju; po 10 K: Vid Janžekovič, župnik v Sveči na Kor.; dr. Karl Šavnik, višji fin. svetnik; dr. Al. Fatur, žel. komisar; Ivan Ile, višji pol. svetnik, vsi trije na Dunaju; Ignacij Supan, učitelj v Brežicah; Maks Pleteršnik, profesor v pok. v Ljubljani in proforski zbor v Kranju; po 6 K: dr. Florio Gregorič, min. koncip.; Rado Posega, svet. tajnik, oba na Dunaju; po 5 K: dr. Josip Kolšek, odvetnik v Laškem trgu; Ivan Dolenc, gimn. suplent v Ljubljani. Skupaj 257 K. — Društveni odbor se v imenu podpiranih visokošolcev vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Te dni razpošilja letno poročilo za preteklo poslovno leto in toplo prosi slovensko občinstvo, da uporabi priložene položnice. Po nakaznici naj se društvu namenjeni darovi naslovijo na gospoda: Dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju, I., Bräunerstraße Nr. 10.

Morilec Lašič obešen v Gradcu. V soboto dne 30. januarja, se je izvršila v Gradcu smrtna obsodba nad 22 let starim topničarjem Janezom Lašičem, ki je na Veliko noč, 19. aprila lanskega leta, v Mittelwald pri Beljaku umoril 19 let staro dekle Jožefino Findig. Za ta zločin je bil obsojen v smrt na vešalih. Ker ni bil pomiloščen, je vojaški poveljnik odredil izvršitev smrtne obsodbe ob 7. uri zjutraj. Obsojencu se je to naznanilo prejšnji dan ob petih popoldne. Lašič je to poročilo sprejel pripravljen in je zamignil le z rameni. Pozneje se je nekaj časa jokal. V družbi vojaškega duhovnika je prebil noč. Zvečer je jedel še z dobrim tekom, po daljšem pogovoru z vojaškim duhovnikom se je vlegel spat in je spal dobro. Zjutraj mu je prav dobro teknila kava in potem je bil odpeljan na morišče, kjer je stalo vojaštvo. Na morišče ga je spremljal vojaški duhovnik g. dr. Ivan Lučovnik. Lašič, ki je imel na sebi civilno obleko, je sicer parkrat plašno obrnil pogled na vešala, streslo ga je, ostal pa je miren. Obsodbo je izvršil rabelj Lang z Dunaja s svojima pomočnikoma. Rabelj je stopil pred sodnega voditelja rekoč: »Poročam, da je usmrnitev izvršena.« Sliši se povelje: K molitvi! Vojaši kurat dr. Lučovnik je imel nato kratek, pretresljiv nagovor, v katerem je pokazal na mrtveca kot na žrtev slabe vzgoje. Zločin ni nastal od danes na jutri; že v zgodnji mladosti je dobil kal zločina vsled slabe vzgoje, odrastel je, ne da bi se bil učil, krotiti svoje strasti. Konečno pa je vendar umrl udan v božjo voljo. Z opominom h krščanskemu življenju je vojni kurat končal nagovor. Zdravniki so konstatirali takojšnjo smrt.

Bolni in ranjeni vojaki v Celovcu.

V c. in kr. zasilno rezervno bolnico št. 1, stara deželna hiralnica, so bili dne 29. januarja od domačih polkov sprejeti sledeči bolni in ranjeni vojaki:

Pešpolk št. 7: Rekruti Viktor Stanovec, Valentin Vogel, Janez Leitgeb, Leopold Rauter in infanterist Rudolf Janah.

Poljski lovski bataljon št. 8: Podlovec Franc Topičnik, Gašpar Morič.

Gorski topničarski polk št. 3: Topničarji Friderik Čebul, Janez Brunner, Alojzij Leitner, Avgust Heller, Franc Schuster, Franc Schuller; četov. Alojzij Frühwirt.

Poljski topničarski polk št. 9: Top. Franc Šmid. Dne 29. januarja je bilo v zasilni bolnišnici št. 1 v stari deželni hiralnici 242 mož.

V c. in kr. rezervni bolnici št. 2, jezuitska vojašnica, so bili od domačih čet sprejeti sledeči vojaki:

Poljski top. polk št. 9: Enoletni prostovoljec korp. Valter pl. Kleinmayer, top. Franc Asman.

Pešpolk št. 7: Korp. Nace Kuhlej; črnovojniki Rudolf Lušin, Mat. Plavec, inf. Al. Kumer, Janez Müller, Mat. Vute, Janez Gauster, Niko Zaneta, Evgen Olisvieri, Jan. Oswald, Janez Schneider, Anton Antonič, Ant. Reiner, Albin Vitztum.

Domobranski pešpolk št. 4: Poddesečnik Karel Pesendorfer, Mat. Stečnik, inf. Bogomir Hercele, Jurij Eilez, Pij Lojke in Janez Merc.

V rezervne bolnišnice so bili od domačih čet od dne 31. prosinca do 2. svečana nanovo sprejeti med drugimi sledeči ranjenci in bolniki:

C. in kr. rezervna bolnišnica št. 1, poslopji vojaška bolnišnica in sirotišna vojašnica:

Nadporočnik Friderik pl. Socher pp. št. 77.

Pešpolk št. 7: Inf. Florijan Pressl, Jožef Sorgo, Ignacij Jernej, korp. enol. prostovoljec dr. Herman Högenauer, inf. Janez Rabič, Jožef Santner, poddes. Alb. Zechner.

Poljski lovski bat. št. 8: Lovec Franc Welfinger, Aleš Hartl.

Domobr. pešpolk št. 4: Četovodja Jožef Kroptič, inf. Ignacij Zlebnik, Karel Laffer, narednika Viljem Schachner, Karel Haberl, podd. Valentin Ovšan, Avgust Hrovat, Leopold Hirschmann, inf. Karel Wusch, Ignacij Stebek, Šimen Kraetzer, Rihard Marizza, Jožef Seebacher, Janez Salmič, Nikolaj Bohrer, Pavel Perko, Rudolf Mayer, Marko Grabner, Rok Perklíč, Janez Jamer, Valentin Pagič, Janez Pekarič, Franc Frhar, korp. Rudolf Pomarh.

V c. in kr. zasilno rezervno bolnišnico št. 1, stara deželna hiralnica:

Pešpolk št. 7: Inf. Leon Rauter, Janez Leitgeb, Ulrik Pitazza, podd. Fr. Irk.

Gorski top. polk št. 3: Četovodja Alojzij Frühwirt, top. Franc Schuller, form. Jurij Baumgartner, top. Vaclav Brabec, Jožef Schönbacher.

Dom. pešpolk št. 4: Inf. Janez Rosser, korp. Martin Prutz, podd. Jožef Willi, inf. Andrej Merlič, Jakob Lerchbaumer, Janez Klemenjak, Franc Zeissl, Jožef Sulzbacher.

Poljski lovski bat. št. 8: Podlovec Franc Topičnik, lovec Janez Wedenig.

Poljski top. polk št. 9: četov. Fr. Kalleitsch, korp. Jožef Pertot.

Razno iz vojne.

Švica za najstrožjo nevtralityto.

Preko Basela se poroča iz Rima: Novi švicarski poslanik de Planta je izročil dne 28. januarja kralju svojo poverilnico; kralj ga je zadržal nad dvajset minut v prisrčnem pogovoru. »Giornale d'Italia« objavlja neki pogovor poslanika de Planta, v katerem poslanik zatrjuje, da ni sovražnik Italije, kakor se mu je očitalo, seveda zavoljo tega čisto naravno tudi ni kak nasprotnik Avstrije. Glede nevtralityte Švice je izjavil, da bo Švica najnatančneje varovala nevtralityto, ker je to zanjo potrebno, ker so v Švici tri narodnosti. Švicarji da bi zagrabil za orožje edinole v enem slučaju, proti vsakemu, kdorkoli bi hotel kršiti nevtralityto Švice ali bi napadel njeno ozemlje. Njegovo posla-

ništvo da ima dvojni namen, da povdari prisrčne odnošaje med Švico in Italijo in da zasigura za Švico izvoz iz Italije, ki je za Švico življenjskega pomena.

Osemdeset frankov za enega našega topničarja.

Anton Janež iz Zatoľmina, ki služi pri motorni bateriji na francoskem bojišču, piše, kakor poroča »Slovenec«: Najbrže Vam še ni znano, kaj je proti nam ukrenil sovražnik. Dne 3. januarja so v francoskem in angleškem taboru razglasili, da dobi 80 frankov, kdor ubije ali ujame enega od naše baterije. Tu vidite, da naši sovražniki čutijo, da smo mi in naši 30·5 cm možnarji kot črv, ki se zajeda v njih vrste. — To potrjuje tudi dopis s francoskega bojišča v »Reichsposti«, ki se glasi: Zatrjuje se, da dobi vsak Francoz, ki pripelje kakega ujetega Avstrijca, 80 frankov. Naj jih le iščejo! Dne 30. decembra je padel eden naših tovarišev, zadela ga je glava šrapnela. To je bil prvi, ki smo ga na ta način izgubili. Druge izgube smo imeli na železnici, ko smo se peljali izpred Antwerpna v Köln. V Liégu smo izgubili stotnika, štiri častniki in en mož pa so bili ranjeni. Hvala Bogu, da smo se drugi skobacali izpod razvalin vozov. Vse bi bilo lahko uničeno. Topovi, moštvo, municija. Naš vlak se je bil pripeljal s hitrostjo brzovlaka in se je ponesrečil, ker so odpovedale zavore. — Redko se zgodi, da obstreljujejo našo baterijo, ker stojimo najmanj 8 do 9 km oddaljeni od sovražnika. Francozi nas skušajo na vsak način uničiti. Toda kakih 1000 šrapnelov in granat je došlej ubilo samo enega moža.

Kako so se ruski častniki naučili madjarsko.

»Az Estu« javlja njegov poročevalec Fr. Molnar: V manjših bojih pri Gorlicah so naši nedavno pri vasi Ropa ujeli več ruskih častnikov in jih privedli semkaj v Grybow, kjer naši častniki skrbe za njihovo prehrano. Ta naloga se je poverila poročniku Nikolaju Szikori, ki jim je pri obedu ponudil vrč rdečega vina. Eden izmed ruskih častnikov, neki nadporočnik, je pa odgovoril v najčistejši madjarsčini: »Zahvaljujem se za vašo prijaznost, toda ne pijem vina.« Naš poročnik je sedaj začuden vprašal: »Kje pa ste se, gospod nadporočnik, naučili madjarsko?« Ruski nadporočnik je odgovoril: »Bil sem dve leti v Carigradu, kjer sem veliko občeval z Madjari; nato sem se začel učiti madjarske slovnice in se že v Carigradu popolnoma naučil čitati in pisati.« — »Toda tudi Vaša izgovorjava je izredno popolna.« — »Da, potem sem eno celo leto prebil v nekem trdo madjarskem mestu.« — »Kot aktiven ruski častnik?« — »Gotovo; v ruski armadi je mnogo častnikov, ki ravno tako dobro govore madjarsko, kakor jaz, in skoro vsi so se jezika naučili na isti način kakor jaz.« — Na vprašanja, da-li je prebil na Ogrskem leto dni zgolj radi jezika, je molčal.

Zakon glede kontrole na Rumunskem živčih tujcev.

Bukarešt. Zakonski načrt, ki ga je minister za zunanje zadeve predložil zbornici glede kontrole na Rumunskem živčih tujcev, določa: Vsi na Rumunskem živčih tujci se morajo najkasneje tekom desetih dni po razglasitvi tega zakona zglasiti pri krajevni oblasti v svrhu, da dobe dovoljenje za prsto prebivanje v Rumuniji. Vsi priseljenci se morajo prijaviti tekom osmih dni po prihodu. Zakonski načrt določa tudi natančno nadzorovanje vseh hotelov, kavarn in kabaretov in pa upostavitve v vsakem mestu takih oblasti, ki morajo izkazovati število in premikanje prebivalcev.

Aretacije v Peterburgu.

Bern. »Nowoje Wremja« poroča, da je bilo tekom treh dni pri hišnih preiskavah v Peterburgu aretiranih več kot 1500 oseb. — »Ruskoje Slowo« poroča, da je bil znani ruski časninar Semečko pregnan v Sibirijo, ker je objavil mnogo umazanih stvari o korpuciji ruske policije.

General Pau kot vojak.

Francoski general Pau, ki je odpotoval te dni v važni zadevi v ruski glavni stan, se je seznanil z nemškim orožjem že v vojni leta 1870/71. Pau ima samo eno roko; desno roko so mu morali odrezati vsled težkih

ran, ki jih je dobil v bitki pri Wörthu. Ko so mu takrat odrezali roko, je bilo v tamošnji bolnišnici v zalogi le še malo kloroforma. Podporočnik Pau je slišal, kako so se zdravniki pogovarjali o tem in jih je prosil, naj kloroform raje shranijo za vojake. Sam si je stisnil neki robc med zobe in je tako prestal strašne bolečine težke operacije. Da se ga je moglo takrat sploh prenesti z bojišča v Nancy, je bila zasluga njegove sestre in Bismarcka. Marie Edmee Pau, njegova sestra, ga je šla sama iskat na bojišče pri Wörthu. Posrečilo se ji je, da ga je našla. Obrnila se je na Bismarcka s prošnjo, naj dovoli, da se prepelje njenega brata v Nancy. Nemci so nato zahtevali podpis, da se Pau ne bo več udeleževal vojne proti Nemcem. Ker pa Pau tega ni hotel podpisati, so mu vsled težkih ran dovolili odhod v Nancy brezpogojno. Da se bo težka operacija tako izborna posrečila, tega ni pričakoval nihče. Že v oktobru se je zamogel poročnik zopet vrniti k četam in je šel v Besancon. Bil je v oni vzhodni armadi, ki je pod poveljstvom generala Bourbakija prešla na švicarska tla. Toda Pau se ni mogel odločiti za beg v nevtralnno deželo in se je prebil s četo vojakov skozi gozdove do Lyona. — V sedanji vojni igra Pau, ki je na glas kot eden najboljših francoskih generalov, kot armadni poveljnik veliko vlogo. Rodbina Pau je stara lotarinška vojaška rodbina. Oče je umrl za napori pri obleganju Rima. Rojstno mesto generala je Nancy; tamkaj je bil do pred par leti poveljujoči general nekega armadnega zbora. General Pau ima jako energične poteze; kratke brke in majhna brada dajejo njegovemu obrazu pravi vojaški izraz.

Boj strank v Italiji.

Rim, 1. svečana. Pristaši nevtralne politike so hoteli prirediti včeraj shod, da bi napravili v tej zadevi obvezne sklepe. Pristaši protinevtralne stranke so jim to zabranili. Prišlo je do hudih preprirov. Predsednik odbora za varstvo nevtralnosti, poslanec di Belmonte, je bil tepen. Prepri se je končal s pretepom, potem pa je policija napravila mir. Republikanec Premuti je bil aretiran.

Saj nisem mrlič!

Iz bojev pri reki Maas pripoveduje »Baseler Volksblatt« to-le dogodbo: Bilo je zadnje dni meseca decembra v bližini Camp des Romains po krvavem boju, ki ga je izvojeval tam neki bavarski pešpolk. Napočila je noč in štabni zdravnik s sanitetnimi vojniki je iskal mrliče na bojišču. Padle vojake so potrosili z apnom. Nenadoma je pa zaklical neki »mrlič« z udušenim glasom sanitetnemu vojaku, ki ga je hotel potrositi z apnom: »Živina ti, neumna, saj nisem mrlič, saj sem le straža, ki posluša.« Mož je ležal ravno kot poslušajoča straža ponoči čisto mirno sredi mnogoštevilnih mrličev.

Književnost.

Domača knjižnica. Izšel je 1. zvezek »Domače knjižnice«. Vsebina je zelo zanimiva. Posebno bo ugajal vojni roman »Železno leto«. Poverbeniki imajo 10% popusta. Letno izide 12 zvezkov, vsak v obsegu 128 strani po 30 h. Pišite takoj po 1. zvezek, dobite ga zastonj. Založnik dr. Lj. Koser, Juršinci, Štajersko.

Pridne, poštene hlapce kakor tudi enega oskrbnika ali mara, ki bi oskrboval lepo posestvo, sprejem proti dobremu plačilu takoj. Tudi prevzamem proti dobremu plačilu takoj enega cesarskega žrebca. Jožef Arneje, posestnik v Ledenicah pri Baškem jezru, okraj Beljak.

ZAHVALA.

Za veliko udeležbo pri pogrebu našega rajnega očeta

Jožef Pušl

p. d. Štefanov oče

ki je bila dokaz obče priljubljenosti in nam je v veliko tolažbo ob bridki izgubi, izrekamo tem potom vsem udeležnikom najtoplejšo srčno zahvalo. Bog plačaj!

St. Juri na Vinogradih, dne 26. januarja 1915.

Žalujoci ostali.

Hranilnica in posojilnica v Štebnu pri Beljaku

ima svoj

4. letni občni zbor

vnedeljo dne 14. svečana 1915 v prostorih hranilnice v Štebnu z običajnim dnevnim redom.

Načelstvo.

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913 po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina Sortirano vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, »Zelen« po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po K 2·30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pred rabo.

Po rabi.

Razpoloženje, mišljenje, delovanje kakor tudi vsak gibljaj našega telesa je odvisen od možgan. Oslabljenje, glavobol, slabost, onemoglost, slabost živcev kakor tudi splošna slabost telesa so znamenja nedostajanja življenske sile. Hočete-li se trajno čutiti zdrave in sveže, z jasno glavo, zdravim razumom in dobrim spominom, hočete-li delo in vse žalosti smatrati za zabavo, uživajte Kola-Dulc. Ta pomladi in zboljša kri, da tako zopet moč in življenje ter vpliva na celo telo blagodejno.

Kola-Dulc

povzroča veselje do življenja in moč k poklicu,

povzroča tudi, da se človek čuti mladega, zdravega in delavnega, kar prinaša uspeha in srečo. Če uživata nekaj časa Kola-Dulc vsak dan, postanejo Vaši živci močnejši, vsaka slabost izgine, in vsled močnega učinka se boste čutili zdrave in močne.

Kola

priporočajo zdravniki celega sveta ter ga rabijo v bolnišnicah kakor tudi v vseh zavodih za zdravljenje živcev.

Zahtevajte Kola-Dulc zastonj!

Zdaj se Vam ponuja ugodna priložnost za ojačenje živcev. Ne odlašajte in pišite mi dopisnico s svojim natančnim naslovom, na kar Vam pošljem z obratno pošto eno dozo Kola-Dulc zastonj in poštne prosto. — Ta doza je dovolj velika, torej zadošča, da se Vam po zaužitju olajša in da se morete sami prepričati o njegovi čudotvorni moči. Če Vam ugaja, lahko naročite potem več. Pišite pa takoj, predno to pozabite.

Razpošiljalno mesto: Lekarna Sv. Duha, Budimpešta VI., odd. 426.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Pozor! Blago za žalne obleke!

Modne cefire, kanafase, rjuhe, platno, novosti v pomladanskem blagu in druge tkanine, dokler je še kaj zaloge, razpošilja

po starih cenah

Jaroslav Marek, tkalnica in razpošiljalna v Bistrej štev. 39 (Orliške gore), Češko.

Vzorke pošlje zastonj in franko.

Nihče naj ne zamudi ugodne priložnosti, kdor želi v resnici kaj dobrega, trpežnega in cenega blaga imeti ter naj se vsakdo podviza z naročilom, dokler je še kaj zaloge.

Pošilja se še 40 metrov ostankov cefira, kanafasa, modrotiska itd. za 20 K, prve vrste 40 metrov za 25 K franko.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili

reg. zadruga z neomejeno zavezo

bo imela dne 14. svečana t. l. ob 3. popoldan v hranilničnih prostorih pri »Korperju« v Št. Štefanu na Zili svoj

letni občni zbor.

Dnevni red:

1. Čitanje revizijskega poročila »Zadružne Zveze« v Ljubljani.
2. Poročilo o delovanju zadruge l. 1914.
3. Odobrenje letnega računskega zaključka.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Razno.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Tak čudotvorni učinek ima KOLA-DULC

najboljša naravna hrana za možgane in živce.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.